

Styrelsefolk i SFN och lokalklubbarna

STYRELSELEDAMÖTER

Hederledamot: Juho Perttola, Ritanienkatu 8 H 44, SF 15240 Lahti 24.

Ordförande: Björn Lundberg, Runvägen 6, 82100 Bollnäs, tel 0278-18585.

Sekreterare: Staffan Forsslund, Centralvägen 26, 81200 Storvik, tel 0290-11536.

Kassör: Åke Andersson, Satter, 97013 Hakkasbyn, tel 0975-41042.

Övriga ledamöter: Egon Grubbström, Box 26, 95094 Övertorneå, tel 0927-10264.

Bernt Karlsson, PI 6342 Medle, 93100 Skellefteå, tel 0910-70363.

Utsedda av lokalklubbarna: Bror Nilsson, PI 4180 Allsån, 95060 Överkalix, tel 0926-50012

(Övre Norrbotten). Gerdt Laestander, Box 494, 93080 Arvidsjaur, tel 0960-11301 (Nedre

Norrbotten). Kjell Rosberg, Ringvägen 32, 92070 Sorsele, tel 0952-10182 (Västerbotten).

Karl-Anders Svensson, PI 702, 88037 Junsele, tel 0621-10595 (Västernorrland-Jämtland).

Arne Åhs, Rönnbärsvägen 1, 66050 Värberg, tel 054-47019 (Mellansverige).

Anders Lillenstierna, Stora Ek, 54200 Mariestad, tel 0501-33010 (Sydsverige).

Övre Norrbotten Postgiro: 488089-4

Ordförande: Kenny Arlebrand, Schaktmästaregatan 3 A c/o Johansson, 97200 Gällivare, tel 0970-11330.

Sekreterare: Birger Pettersson, 95044 Bondersbyn, tel 0923-27067.

Kassör: Bror Nilsson, PI 4180 Allsån, 95060 Överkalix, tel 0926-50012.

Nedre Norrbotten Postgiro: 489527-2

Ordförande: Tore Öhgren, Högdegatan 17, 93080 Arvidsjaur, tel 0960-11639.

Sekreterare: K-E Lundgren, Hemvärnsgatan 18, 93080 Arvidsjaur, tel 0960-10507, 0960-12220 (arb).

Kassör: Ann-Britt Laestander, Deppis, 93080 Arvidsjaur, tel 0960-43028, 0960-10059 (arb).

Västerbotten Postgiro: 485676-1

Ordförande: Foike Fredriksson, Murarvägen 7, 92100 Lycksele, tel 0950-14207.

Sekreterare: Jerker Eriksson, Granitvägen 24, 92100 Lycksele, tel 0950-13619.

Kassör: Arne Persson, Körsbärsvägen 50, 90258 Umeå, tel 090-46800.

Västernorrland-Jämtland Postgiro: 4400449-7

Ordförande: Egon Lundgren, Näsäkersvägen 9, 89040 Bredbyn, tel 0661-10307.

Sekreterare: Enar Aspholm, Fack 110, 84040 Svenstavik, tel 0687-10468.

Kassör: Rune Rytterstedt, Limstaängsvägen 6, 87200 Kramfors, tel 0612-10709.

Mellansverige Postgiro: 383731-7

Ordförande: Arne Åhs, Rönnbärsvägen 1, 66050 Värberg, tel 054-47019.

Sekreterare: Ulf Kapla, PI 510, 68051 Stöllet, tel 0563-81175.

Kassör: Marianne Einarsson, Dalavägen 26, 82100 Bollnäs, tel 0278-15951.

Sydsverige Postgiro: 915314-9

Ordförande: Per Nordh, Lillehammar, Askeryd, 57040 Aneby, tel 0381-70042.

Sekreterare: Ann-Britt och Sven-Åke Axelsson, Gåsholmen 2273, 78045 Björbo, tel 0241-23184 eller 23222.

Kassör: Margit Levi, Kåxöl, 38024 Päråd, tel 0480-92130.

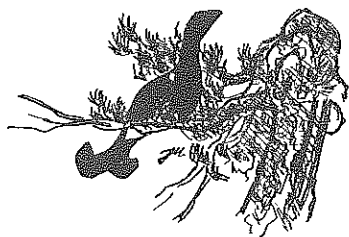
ISSN: 0347-4984

STÅNDSKALL

TIDSKRIFT FÖR FÄGELJÄGARE OCH SPETS Hundvänner

Nr 4 1979

Klubbens kommittéer

AVELSRAD

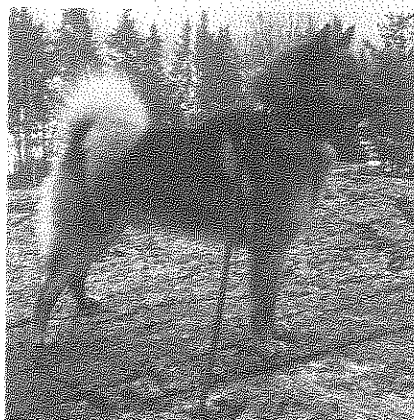
Finsk spets

Staffan Forsslund, Centralvägen 26, 81200 Storvik, tel 0290-11536 (sammankallande).
Stig Brännvall, Mansheden, 95056 Korpikå, tel 0975-10229 eller 0923-60014 (helgdagar).

Norrbottenspets

Ake Andersson, Satter, 97013 Hakkasbyn, tel 0975-41042.
Per-Alrik From, Granåsvägen 7, 92064 Tärnaby, tel 0954-10260,
sommarbostaden Rönnbäck 0954-25042.

Till avelstjänst

Finska spetsen SF Uch, S Uch, N Uch, Nordisk UCH Herra SF 11987 Q/77. Herra har med sin ringa ålder visat sin förmåga, redan jaktmeriterad i Finland och Sverige. Herra har en av Finlands förnämsta blodslinjer med ett flertal D CH i stamtavlan. En hanhund av mycket hög klass, utsökt mentalitet. Denna hanhund är nyligen importerad från Finland.

Valpar kan tingas redan NU!

Funderar du på att planera en valpkull

Ring eller skriv till

Lars Lindh

Sångstigen 21

913 00 Holmsund

Tel. 090-122972 arb.

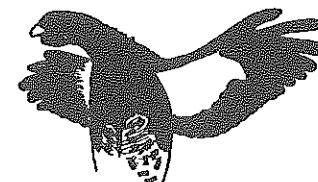
Tel. 090-419 78 bost.

STÅNDSKALL

ORGAN FÖR SPECIALKLUBBEN
FÖR FINSK SPETS
OCH NORRBOTTENSPETS

Nr 41979

LEDARE

Jägare — pass upp!

Den jaktform vi ägnar oss åt, är inte bara tjugig, spännande och svår, utan troligen också den äldsta jaktformen med hund här i Norden. Spetshunden användes av den jagade allmogen från hedenhös till nutid, från Västmanlands finnmarker i söder till Tornedalen i norr, från Atlanten i väster till Machuriet i öster.

Till den styrande svenska klickens öde tycks alltid ha hört, ett visst mått av förakt för det genuint nordiska och ett stort mått av svaghet för allt utländskt (se språk, litteratur, måleri, kläder, musik, jakt etc). Därför har alltid vår jaktform och dess utövare varit satta på undantag i svensk jaktlitteratur, i svensk "jaktdemokrati" och i svensk jakthundskynologi. Nå, detta kan vi ju i värsta fall tåla. Vi har ju Ståndskall och läsa böcker är ju inte alltid nödvändigt...

Men vad vi **inte ska tåla** är att man i tidskriften Svensk (älg-)Jakt publicerar uppenbara lögner om fågeltillgång, stoppar inlägg om motsatsen. Ger tusan i att svara på SFN:s motion om längre fågeljakt etc... Forskare, experter, riks jaktvårdskonsulenten, alla, gör allt för att våra skogs fågelstammar skall verka svagare än de i verkligheten är.

Frågan blir då: Hur länge får vi jaga fågel om dessa potentater skall få härja fritt och ostört, som de gör idag??

Det beror på dig! Skriv till jägarforum! Bombardera dem med inlägg! Motionera i Din egen jaktvårdskrets. Hjälp till att rädda den finaste av jaktkulturer.

STYRELSEN

INNEHALL

- Ledare
- Skallkuntävlingen
- Rapport från Kalajoki
- Resultat av vinginsamlingen
- Kan våra jakthundar förbättras?
- Insändare
- Från lokalklubbarna
- Riksnytt

Västerbottens Tryckeri AB - Skellefteå 12-79

OMSLAGSBILD

Bernt Karlsson

Redaktör och ansvarig utgivare:

Bernt Karlsson,
PI 6342 Medle,
93100 Skellefteå.
Tel. 0910-70363.

STÅNDSKALL utkommer med fyra nummer per år inklusive årsbok.
Prenumeration ingår i medlemskap i SFN.

SKALLKUNGFINALEN

SFN/Mellansverige stod åter som värd för Skallkungfinalen. Denna gång hade man valt att förlägga finalen på Ovensjöns Jv:s mycket vackra marker utanför Syslebäck i norra Värmland.

Fågeltillgången var lovad att bli bra och man kunde lätt se framför sig sträckåkande norrbottningar med tjädrar på ena näthinnan och höga poäng på den andra, luttrade av jaktgudens (o)vana att strö ut ungfågeln så himla ojämnt över detta avlånga land. I flera år har dessutom lagret av ungfågel varit slut innan han hunnit ända upp till det övre inlandet.

Nu är det ju så att Skallkungfinalen, när den går söderut, alltid äger rum under de två sämsta veckorna under året — mitt i lövfällningen. Cirka 250 fåglar konstaterades i verkligt antal. Diskutabelt var emellertid de flesta hundförarens taktik att till varje pris undvika orre. Rullar hunden en orrflock skall det mycket till om inte någon sitter tiden ut för hunden.

I Sveg 1975, där det också var väldigt gott om fågel, var det dessutom både regn och blåst, samtidigt som många av den hårt tävlingsintresserade kretsen av våra medlemmar stod inför ett generationsskifte bland sina fågelhundar. Det var med andra ord många gamla uvar med.

I år var bilden en annan. Hundmaterialet hade en harmonisk variation från 71-or upp till 76-or. Men så har även provverksamheten breddats på ett betydande sätt.

Vad gäller vädret så var det helt olika de båda dagarna. Klart och kallt med hård frost på lördagen. På söndagen var det varmt och mulet. Båda dagarna växlade vinden från svag till på gränsen till besvärande, dock inte i några längre perioder. Meningarna var delade om vilken väderlekstyp som var bäst. Rent statistiskt ser det ut så här;

Dag	Antal ståndskall	Antal kvarh.	Antal skjutbara ståndskall	Förn. ståndskall	Falska ståndskall
Klart, kallt	14	5	6	2	9
Varmt, mulet	14	4	6	0	9

En förbluffande likformighet. Möjligen kan skillnaden i förnyade skall bero på, att fåglarna hördes bättre i det kalla klara vädret, eller att hundarna kunde finna dem på vittring från trädet. Det kan givetvis även vara ren slump.

I tabellform ser hundarnas prestationer ut så här:

Namn	Funna fåglar	Antal skall	Antal kvar.h.	Antal mark	Antal följ.	Antal förn.sk.	S:a poäng
Finnskallets Satu	2	3+0	1+1	2+0	1+2	1+0	76
Trilla	4	1+1	1+0	2+0	1+1	—	68
Toga	5	2+0	2+0	2+0	1+1	—	67
Röjbackens Saku	3	2+0	1+0	1+0	2+0	—	67
Mirka	2	2+1	1+0	1+0	2+1	1+0	63
Röjbackens Sampo	3	2+0	1+0	1+0	1+0	—	63
Urbergets Donna	2	2+0	1+0	1+0	1+0	—	62
Akes Rulle (Nobs)	3	3+0	1+0	1+0	1+1	—	57
Röjbackens Topi	5	3+0	—	1+0	1+1	—	51
Nalle (Nobs)	2	—	—	—	1+0	—	42
Jokan Tikki	1	—	—	—	1+1	—	39
Nappe	—	—	—	—	1+0	—	24
Kronohovs Kim	—	—	—	—	—	—	12

Formerna för Skallkungtävlingen diskuterades en hel del på styrelsemötet, som hölls parallellt med finalen. För att fortsätta diskussioner skall baseras på fruktbringande saksak, bör följande obligatoriska grunder för jaktprov i allmänhet läggas fast:

Att man överhuvudtaget arrangerar jaktprov grundar sig alltid av följande tre skäl.

1. Att få fram **underlag till avkommebedömning** för att utröna var de bästa nedärvarna bland hanhundarna finns. För detta ändamål räcker det med tämligen enkla regler, t ex vår öppna klass, då avkommebedömningen är ett helt ostyrt stickprov finns det inga skäl till en noggrannare mätning. Mängden provade hundar är här betydligt viktigare.
2. Att **galla fram supereliten bland hanhundarna (minst 1:a i ekl)**. Det är endast dessa som sedan skall testas i aveln. De som utmärker sig som goda nedärvare skall rekommenderas för fortsatt användning, resten spolas. Med våra små raser räcker det om det kontinuerligt tillförs några stycken per år för att undvika för smal avelsbas. Att prova andra hanhundar med lägre meriter för att i bland få fram någon bra nedärvare är för chansartat och ger en för långsam utveckling.
3. **Tävlingsporten**. Ju mera urbaniserade vi blir i detta högteknokratiska samhälle, desto större blir våra behov att syssla med levande djur och natur. Med dagens ultrakorta jakttider, blir hundsporten en säkerhetsventil. Det är då, för våra syften (bättre fågelhundar), oändligt mycket bättre om detta ökade tävlingsintresse får sitt utlopp på jaktproven än i utställningsringarna. Det gäller bara för klubben att se till att tävlingsintresset sammanfaller med punkt 1 och 2.

Detta var den 13:e skallkungtävlingen. Ser vi tillbaks på de tidigare vinnarna och även på dagens, så har samtliga, på ett par undantag när, utmärkt sig som jakthundar av hög klass. De har upprepat sina bravader på andra prov, och även i regel också som mycket goda nedärvare. Detta oavsett vilka regler som gällt för själva tävlingen. Därför bör framtidens skallkungregler — om de överhuvudtaget behöver ändras — baseras på skäl nr 3.

Provmarkerna var storvulna och enormt vackra. Provområdena koncentrerade kring stugbyn, vilket medförde korta resor. Bedömningarna höll hög klass och alla diskussioner var mycket sakliga. Med en så fin domareetik hos domarkåren och en så god sportmanship hos hundägarna, då är det en fröjd att vara provledare. Tack Bröder!

STAFFAN FORSLUND
provledare

Resultat från utlandet

Tönsberg, Norge
Herra SF 119870/77, äg Lars Lindh,
Holmsund 1 ökl, 1 skl, cert, cacib, hp, Bir
1 (N UCH).

Arsmöte

SFN Sydsveriges lokalklubb håller årsmöte 19 januari 1980 på Östra lägerhyddan A6:s skjutfält i Skillingaryd, efter utställningen, omkring kl 18.00.

Ärende: Sedvanliga årsmötesförhandlingar.
Alla medlemmar hälsas välkomna.

Utställning

I samband med årsmötet hålles årets första utställning för skällande fågelhundar och alghundar i Skillingaryd den 19 januari 1980. OBS! Bedömning sker inomhus. Domare: Sven Klasson.

Anmälningsavgift 75:— insättes på postgiro 915314-9. Anmälningsblankett och upplysningar: Ann-Britt Axelson, Gåsholmen 2273, 78045 Björbo, tel 0241/23184 eller 23222. Sista anmälningsdag 7 januari 1980.
Ställ upp mangrant!

SFN Sydsverige

Skallkung 1979

Finnskallets Satu 20661/74

e Metsämiehen Penu u Finnskallets Tessa
ue Tornedalens Ukko
Lokalklubb: Västerbotten.
Kvalificering: 56/V.
Uppfödare: Anna-Lisa och Fredrik Olofs-
son, Storuman.
Ägare: Bertil Holmström, Lycksele.
Förare: d:o.
Poäng: 76. *Pris:* 1:a.

Siffrorna efter rubriken "kvalifice-
ring" anger hundens kvalpoäng
samt placering i egna lokalklubbens
rankinglista. "V" anger att hunden
tagit en vakansplats.

2:a

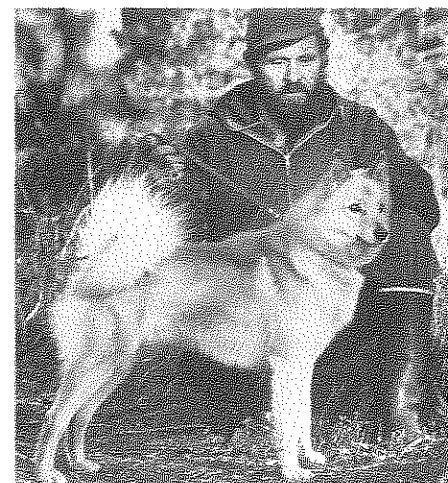
Trilla S 32764/75

e Siriklin Sippi u Tippa ue Sälli
Lokalklubb: Mellansverige.
Kvalificering: 60/V.
Uppfödare: Ulla-Britt Nilsson, Hedby.
Ägare: Gunnar Thunander, Hedby, Djura.
Förare: d:o.
Poäng: 68. *Pris:* 2:a.

3:a

Toga S 24579/74

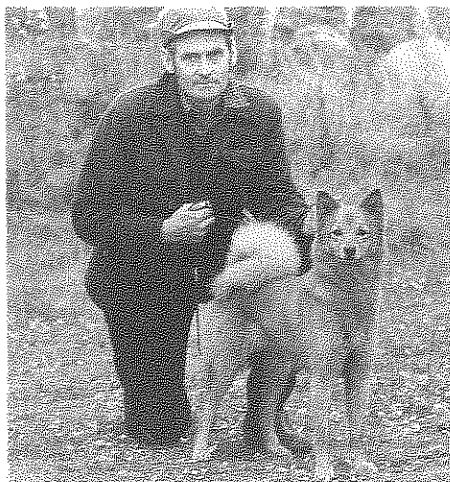
e Metsämiehen Penu u Ukkos Pia ue
Tornedalens Ukko
Lokalklubb: Mellansverige.
Kvalificering: 69/2.
Uppfödare: Ingemar Granström, Boden.
Ägare: Björn Lundberg, Bollnäs.
Förare: d:o.
Poäng: 67. *Pris:* 2:a.

4:a

Röjbackens Saku S 64631/76

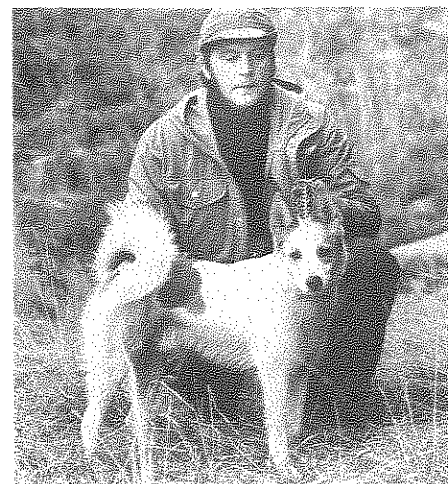
e Siriklin Sippi u Röjbackens Sirpa ue
Raivon Jaska
Lokalklubb: Övre Norrbotten.
Kvalificering: 69/1.
Uppfödare: Karl-Gustav Ekroos, Skinn-
skatteberg.
Ägare: Toivo Ruotsalainen, Kiruna.
Förare: d:o.
Poäng: 67. *Pris:* 2:a.

5:a

Mirka S 20806/75

e Ukkos Rippe u Fenno Hessa ue Manu
Lokalklubb: Västerbotten.
Kvalificering: 71/1.
Uppfödare: Sven Hammarstedt, Delsbo.
Ägare: Kjell Rosberg, Sorsele.
Förare: d.o.
Poäng: 63. *Pris*: 2:a.

8:a

Akes Rulle S 8043/71 (norrbotenspets)

e Akes Raj u Akes Tina ue Akes Tuff
Lokalklubb: Västerbotten.
Kvalificering: 60/IV.
Uppfödare: Ake Samuelsson, Lahmajärvi.
Ägare: Rolf Lundgren, Malå.
Förare: d.o.
Poäng: 57. *Pris*: 3:e.

6:a

Röjbackens Sampo S 00479/75

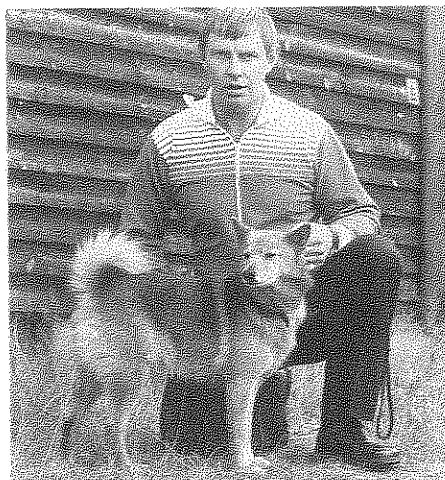
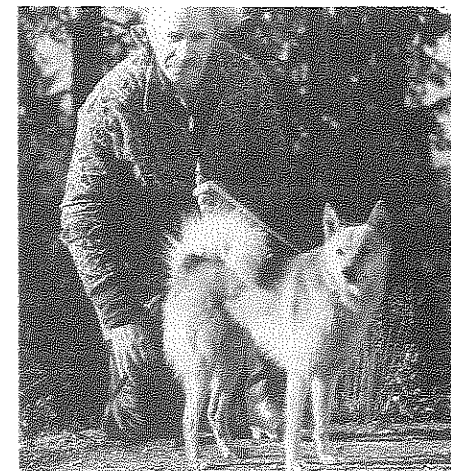
e Siriklin Sippi u Röjbackens Sirpa ue
 Raivon Jaska
Lokalklubb: Mellansverige.
Kvalificering: 75/1.
Uppfödare: Karl-Gustav Ekroos, Skinn-
 skatteberg.
Ägare: Bengt Gillstedt, Torsby.
Förare: d.o.
Poäng: 63. *Pris*: 2:a.

9:a

Röjbackens Topi S 18856/74

e Siriklin Sippi u Röjbackens Netta ue
 Kaippa
Lokalklubb: Sydsverige.
Kvalificering: 60/1.
Uppfödare: Karl-Gustav Ekroos, Skinn-
 skatteberg.
Ägare: Bengt Bergmark, Falköping.
Förare: d.o.
Poäng: 51. *Pris*: 3:e.

7:a

Urbergets Donna S 22980/73

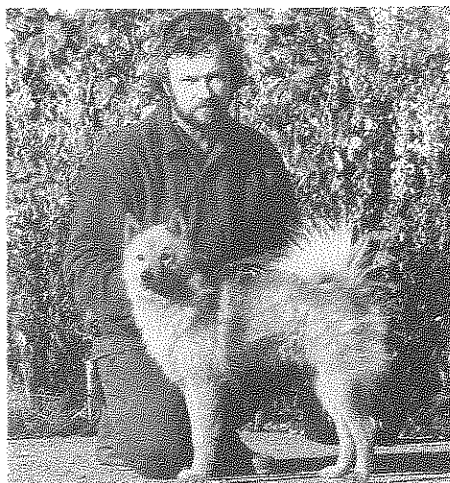
e Kitron Kulo u Kiki ue Peneli
Lokalklubb: Västernorrland/Jämtland.
Kvalificering: 66/1.
Uppfödare: Petrus Johansson, Långviks-
 mon.
Ägare: Birger Sandström, Åbosjön.
Förare: d.o.
Poäng: 62. *Pris*: 2:a.

10:a

Nalle S 3556/76 (norrbotenspets)

e Nalle u Topsis ue Snipp
Lokalklubb: Nedre Norrbotten.
Kvalificering: 60/1.
Uppfödare: Kurt Lindmark, Älvsbyn.
Ägare: Bertil Blomberg, Älvsbyn.
Förare: Kurt Lindmark, Älvsbyn.
Poäng: 42. *Pris*: 0.

11:a

Jokan Tikki SF 10473/N/73

e Ekar Rami u Jokan Kulka ue Aljo Nörri
Lokalklubb: Övre Norrbotten.
Kvalificering: 48/4.
Uppfödare: Kalevi Jokiaho, Alavus.
Ägare: Egon Grubbström, Övertorneå.
Förare: d:o.
Poäng: 39. Pris: 0.

12:a

Nappe S 17948/71

e Tornedalens Ukko-Metsämiehen Tina ue
Toni
Lokalklubb: Övre Norrbotten.
Kvalificering: Titelförsvare.
Uppfödare: Nils Öhman, Haparanda.
Ägare: d:o.
Förare: Hans Öhman, Haparanda.
Poäng: 25. Pris: 0.

13:e

Kronohovs Kim SF 23550/71

e Nasser-Neli av Ödmark ue Kasper
Lokalklubb: Västerbotten.
Kvalificering: 66/2.
Uppfödare: Karl-Johan Dalbacka, Krono-
by.
Ägare: Tore Johansson, Tallsjö, Fredrika.
Förare: d:o.
Poäng: 12. Pris: 0.

Skallkungar genom åren

1967 Tornedalens Ukko	87 p	Äg Rune Samuelsson, Gällivare.
1968 Metsämiehen Anu	84 p	Äg Ruth o Rune Samuelsson, Gällivare.
1969 Fenno Lukas	80 p	Äg Tore Sjöberg, Mockfjärd.
1970 Aljo Teri	85 p	Äg Henry Karlsson, Holmsund.
1971 Dolly	89 p	Äg K-G Ekroos, Skinnkatteberg.
1972 Ukkos Rippe	85 p	Äg Kjell Rosberg, Sorsele.
1973 Raija	65 p	Äg Kurt Öhlund, Tväråselet.
1974 Raija	75 p	Äg Kurt Öhlund, Tväråselet.
1975 Siriklin Sippi	67 p	Äg K-G Ekroos, Skinnkatteberg.
1976 Ukkos Penu	70 p	Äg Stig Brännvall, Hakkasbyn.
1977 Ukkos Penu	78 p	Äg Stig Brännvall, Hakkasbyn.
1978 Nappe	79 p	Äg Nils Öhman, Haparanda.
1979 Finnskallets Satu	76 p	Äg Bertil Holmström, Lycksele.

Andra-prov

Skallkungtävlingen är som bekant ett tvådagars-prov, där bästa resultat räknas. Hunden får alltså två chanser att prestera sitt bästa. Andra-provet räknas bara i händelse av att två hundar stannar på samma poäng i sina bästa prov. Hunden med det bättre andra-provet har då företräde. Sålunda belades t ex Toga tredjeplatsen i kraft av ett bättre andra-prov än Röjbackens Saku. På samma sätt knep Mirka femteplatsen av Röjbackens Sampo. Notabelt är också att Skallkungen — Finnskallets Satu — gjorde tävlingens lägsta poäng, när han andra dagen bara åstadkom åtta pinnar.

Den "omvända" tabellen nedan bygger på hundarnas andra-prov. Den har Mirka som vinnare med Åkes Rulle på andra plats.

1. Mirka	39.
2. Åkes Rulle	34.
3. Röjbackens Sampo	28.
4. Röjbackens Topi	28.
5. Toga	28.
6. Nappe	24.
7. Urbergets Donna	23.
8. Röjbackens Saku	22.
9. Nalle	19.
10. Jokan Tikki	11.
11. Kronohovs Kim	11.
12. Trilla	11.
13. Finnskallets Satu	8.

Rättviksutställningen

av ARNE AHS

1979 års Rättviksutställning kommer inte att gå till hävderna som någon av de mest lysande i klubbens historia. Finnspetsklassen var både kvalitets- och kvantitetsmässigt av låg klass. Endast en hund av åtta bedömdes vara värdig ett 1:a pris. Något CK och BIR delades inte ut. Förvånansvärt många hundar visades upp vid alldeles för gott hull. Motion och mindre mat rekommenderas.

Nobsklassen var bättre med 19 utställda hundar. Sju bedömdes vara av sådan kvalitet att de kunde tilldelas 1:a pris. Fem var av CK-kvalitet. Striden om BIR kom att stå mellan unghunden Harfjällets Puck, uppfödare Margit och Bengt Bengtsson, Syslebäck, äg Bernhard Halvarsson, Malung, och NUCH Tussi, äg Axel Skoger, Sveg. Bo Pålsson, som dömde, beslutade efter moget övervägande att sätta Harfjällets Puck som segrare.

□ Harfjällets Puck, äg Bernhard Halvarsson, Malung.

Rapport från Kalajoki

av BERNT KARLSSON

Söpös Minnestävling — det stora, internationella fågelprovet i Kalajoki — har blivit nästan mera populärt i Sverige än i Finland. När denna Nordens största trädkällarmönstring i år arrangerades för tredje gången fanns inte mindre än 15 svenska hundar på plats av totalt 26. Därbland Skallkungen Satu. Årets finska Skallkung — Tlevan Lissu — löpte och kunde inte starta.

Provmarkerna kring Kalajoki är lite speciella. Inga, stora, sammanhängande skogar utan närmast en mosaik av hagmarker, myrar, inägor, hyggen, planteringar, hållmarker o s v. Fågeltillgången var dock även i år mycket god. Som vanligt mest orre men också mycket tjäder.

Snöblandat regn på fredagkvällen hotade bli till isskorpa när det under natten blev några minusgrader, men på lördagmorgonen pendlade kvicksilvret kring noll och föret blev trots allt inte så skarpt.

Föret på söndagen var något "frasingare", och gjorde det svårt att smyga på stånden utan att tidigt skrämma fåglarna.

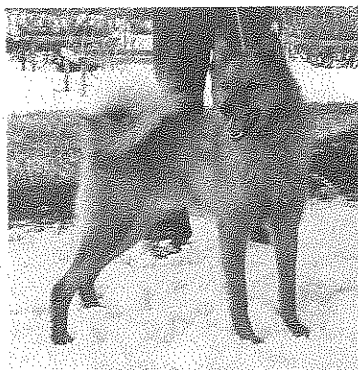
Tävlingens bästa prov gjordes på lördagen av unghunden Remu, ägare Seppo Hantula, Remu är f ö en son till Kronohovs Kim och finska landskampshunden och Skallkungen Pipsa. Remu klämde till med 87 poäng och blev med detta CACIT-vinnare.

Finnskallets Satu var dock bara poängen efter. Hans lördagsprov innebar också att han tog det första pris som saknats för svenskt jaktchampionat.

Söndagsprovet bjöd på en prima överraskning, då Per-Alrik Frohm kom från skogen med sin Silva som det visade sig skällt ihop 84 poäng. Det räckte till tredjeplatsen. Silva, som var enda deltagande norrbottenspets, blev därmed tävlingens bästa tik.

Även för många andra svenskar gick det bra. Alla tre öppenklasshundarna tog första pris och det fördelades också flera elitklass-ettor. Bl a till Röjbackens Sampo, som därmed också han blev svensk jaktchampion.

Vid söndagens prisutdelning frapperades an av den pompa och ståt som omger ett finskt jaktprov. Pokaler i mängd och minnesblakett till alla. Även domarna. Här ligger vi svenskar i lä.

□ Vinnaren i Kalajoki: treårige hannunden Remu, ägare Seppo Hantula, Ylivieska. Rumu är fallen efter Kronohovs Kim och Pipsa.

ARSMÖTE

SFN/Nedre Norrbotten kallar till årsmöte på hotell Laponia lördagen den 26 januari 1980, klockan 13.00. Sedvanliga årsmötesförhandlingar. Möt upp!

Styrelsen

Från finsk sida uttalades också en förhoppning om att vi på västra sidan Bottenviken framgent arrangerar ett och annat internationellt prov, så att jaktprovsubytet kan bli ömsesidigt. En högst rimlig begäran mot bakgrunden av att vi svenskar på kort tid närmast "övertagit" Söpös minne.

Resultat

1. Remu, äg S Hantula
2. Finnskallets Satu, äg Bertil Holmström, Lycksele
3. Silva (norrbottenspets), äg P-A Frohm, Tärnaby
4. Tomi, äg T Ojala
5. Nalli, äg V Huthakangas

CACIT 87 poäng 1:a pris
86 poäng 1:a pris
84 poäng 1:a pris
83 poäng 1:a pris
82 poäng 1:a pris

Övriga svenska hundar

Elitklass:

Röjbackens Sampo, äg Bengt Gillstedt, Torsby
Röjbackens Sing, äg K-G Ekroos, Skinnskatteberg
Röjbackens Saku, äg Toivo Ruotsalainen, Kiruna
Mirka, äg Kjell Rosberg, Sorsele
Kronohovs Kim, äg Tore Johansson, Tallsjö
Reijo, äg Bernt Karlsson, Skellefteå
Arto, äg Tore Strandgård, Kiruna
Ukkos Ukko J:r, äg Rune Samuelsson, Gällivare
Röjbackens Ricka, äg Toivo Ruotsalainen, Kiruna
Seita, äg Kjell Hedman, Lycksele

77 poäng 1:a pris
66 poäng 2:a pris
77 poäng 1:a pris
72 poäng 2:a pris
80 poäng 1:a pris
53 poäng 3:e pris
58 poäng 3:e pris
75 poäng 1:a pris
67 poäng 2:a pris
31 poäng 0 pris

Öppen klass:

Röjbackens Klinga, äg Anders Griph, Skinnskatteberg
Ukkos Impi, äg Bernt Karlsson, Skellefteå
Kiannan Kulo, äg E-G Eriksson, Malungsfors

78 poäng 1:a pris
77 poäng 1:a pris
70 poäng 1:a pris

Hundbilder önskas

Ägare till hundar som under 1979 års jaktprov gick till pris ombedes att skicka in en bild på sin hund till Ståndskall för publicering i anslutning till jaktprovresultaten i nr 1/80.

Observera att hunden inte nödvändigtvis behöver ha tagit 1:a pris. Önskemålet om bilder gäller även för hundar som tagit 2:a eller 3:e pris i öppen klass eller elitklass.

Ange på bildens baksida hundens namn, inregistreringsnummer samt härstamning (far, mor och morfar) samt ert eget namn och adress!

Kennelklubben har flyttat

Svenska kennelklubben har fr o m den 17 december 1979 ny adress:

Svenska kennelklubben
Box 110 43
161 11 Bromma
Besöksadress: Norrbyvägen 30, Bromma.
Telefon: SKK:s kansli samt Hundsport
08-80 23 30.
SKK:s informationsavdelning
08-80 24 60.

Från lokalklubbarna

Övre Norrbotten

av RENE B SAMUELSSON

□ Så blev det åter en höst bland många tidigare då fågeln var borta från våra jaktmarker. Inom klubbens norra delar fanns knappast en enda ungfågel. Kustregionen hade något bättre ställt.

□ Provverksamheten blev lamslagen. Det saknades provområden inom Gällivare och Kiruna där man kunde förvänta sig att påträffa mera än en fågel per provomgång. Inom kustregionen pågår så intensiv stövarjakt att man av den anledningen har svårigheter att skaffa lämpliga provmarker.

□ Enstaka hundar gjorde försök. På hemmaplan klarade sig Ukkos Ukko J:r bäst och fick vid sitt enda prov 67 poäng och plats till skallkungen. Ägaren avstod dock till förmån för en av klubbens stora jaktprovstjärnor Joka Tikki, vars ägare så länge kämpat om denna plats.

□ Rönnebackens Saku är en av klubbens mest lovande yngre hundar och skrällde tidigare i höst i Finland med 96 poäng. Det var verkligen en prestation. Hunden har tagit ytterligare 3 ettor i Finland.

□ Trots fågelbrist så kommer klubben även i fortsättningen att klara sig bra på jaktprovssidan. Men det finns uppenbara svårigheter att träna sina hundar eller injaga unghundar.

□ Fågelbrist innebär alltid minskad hundaktivitet. Det är bara att hoppas att situationen ljusnar och att vi åter får igång de hundägare som bevisligen har goda hundar, men vilka p g a bekymren inom vår organisation tagit avstånd från verksamheten.

Västerbotten

av BERNT KARLSSON

□ Jaktsäsongen på fågel blev kort i år. Snön kom redan i mitten av oktober och la markerna under is och skare. Jaktprovet i Lycksele den 3 november gick i cirka tre decimeter snö. Snön var visserligen mjuk, men det är alltid ett vågspel att ha prov under så vintriga betingelser. Fågeln sitter i träd och har i viss mån redan hunnit flocka sig. Stora områden, där det funnits fågel tidigare på hösten, riskerar därför att stå tomma. Av de fyra hundar som startade på Lyckseleprovet gick ingen till pris.

□ Lika illa var det ställt i Burträsk 19-20 augusti — det sk förhöstprovet. På tok för varmet, omkring 25 grader.

Styrelsen har dock ansökt om förhöstprov i Burträsk också nästa år, i hopp om att vådrets makter då ska vara nådigare. Det är fina marker och ganska gott om fågel. Provet blir internationellt och det är meningen att även finnarna ska kunna åka över till oss och prova sina hundar. Hittills har dom ensidigt fått ta emot våra hundar.

□ Fågelförnyringen lyckades bäst vid kusten, sämre inåt landet. P-A Frohm i Tärnaby säger dock att det på hans marker kom fram en del fågel på senhösten. Lokalt kan alltså kullarna ha gått fram även i fjällkanten. Jaktprovet i Storuman bjöd t ex på hyfsad fågeltillgång.

□ Det blev en spännande kamp om klubbens stora vandringspris. Finnskallets Satu blev Skallkung på 76 poäng i Sysseleback och tog ledningen direkt. Han ökade sedan på den i Kalajoki med ett nytt förstapris på 86 pinnar. Kronohovs Kim stannade där på 80. Kim behövde alltså göra ett prov på minst 82 poäng för att gå ikapp. Det är nämligen det två bästa proven som räknas. Tro det eller inte. I Pyhäntö den 25 november kände "Kimmen" till med 87 poäng och knep också CACIT på kuppen. Satu deltog i samma prov men fick inte till

det någon av dagarna, 66 respektive 65 poäng. Dessutom glunkas det i skrivande stund om att ännu ett prov återstår på finska sidan, så när detta läses kanske Satu åter utjämnat.

□ Intresset för våra hundar och jaktformen ökar. Det är bra. En hel del öppenklassprov har hållits under säsongen, och klubben har fått fram ett halvduzin nya elitklasshundar. Vad gäller jaktprovresultatet hänvisas till nästa nummer av Ståndskall, som får den sedvanliga utformningen av resultatkatolog.

Västernorrland-Jämtland

av ENAR ASPHOLM

□ Fågelsäsongen hösten 1979 är i det närmaste slut och vi kan summera det som sig tilldragit haver. I Sydjämtland började fågeljaktsäsongen med ett par, ur väderlekssynpunkt, fina jakthelger — men sedan kom älgjakten... Ett glädjande inslag var förekomsten av tjäderkullar i markerna. Enligt min bedömning en klar förbättring vid jämförelse med fjolåret. Lokala oregelbundenheter i fågelförekomsten tycks dock förekomma, eftersom en del jägare i regionen anmält mycket dålig fågeltillgång på sina marker.

□ För vår lokalklubb vidkommande blev jaktprovet i Strömsund, under säker ledning av Folke Fredriksson & Co, en viktig milstolpe. Jag noterar med tillfredsställelse att inte mindre än nio medlemmar ställde upp som jaktprovssdomaraspiranter. De flesta av aspiranterna bevisade teorikursen i Sollefteå i somras och samtliga har sedermera av Riksklubben auktoriserats som jaktprovssdomare för fågelprov.

De nio, som nu utgör en grund för lokalklubbens jaktprovssorganisation är följande:

Egon Lundgren, Bredbyn, Enar Aspholm, Svenstavik, Bo Göran Brännlund, Långsele, Birger Sandström, Åbosjön, Håkan Scherdin, Mellansel, Boris Sandström, Bredbyn, Ernst Andersson, Sollefteå, Per Göran Johansson, Ånge och Göran Jönsson, Sollefteå.

För att fullständiga provorganisationen har Riksklubben även auktoriserat Enar Aspholm, Svenstavik och Birger Sandström, Åbosjön till provledare.

□ Jaktprovssorganisationen är givetvis alldeles för orutinerad för större uppgifter, men vi hoppas att hösten blir gynnsam för fågelprov och att vi skall kunna döma en och annan öppenklasshund innan Kung Bore och hundförbudet i markerna sätter stopp. Lokalklubbens jaktprovssorganisation bör emellertid omfatta åtskilligt flera än nio personer om vi skall klara av att hålla årliga jaktprov.

För intresserade kan därför nämnas att vi troligen anordnar en teorikurs för jaktprovssdomare även sommaren 1980. Deltagarna kan sedan följa upp utbildningen vid det jaktprov som planeras i Strömsund hösten 1980.

Har Du hund med fågelintresse samt provmarker, så meddela Dig med någon av klubbens domare, så kanske det går att fastställa tidpunkt för ett öppenklassprov innan snön lägger allt för stora hinder i vägen. Domarna behöver rutin och Du kanske får ett nytt intresse, som Du kan ägna Dig åt när det inte är lovligt att jaga.

□ Jag vill även uppmärksamma medlemmarna om att lokalklubben nu disponerar ett förnämligt vandringspris för jaktprov. Priset, som skänkts av Petrus Johansson, Långviksmon, presenteras på annan plats i tidningen.

□ Nästa aktivitet av vikt för vår unga lokalklubb är hundutställningen i februari 1980 i Örnsköldsvik tillsammans med Ångermanlands älghundklubb och stövarklubb.

En försiktig bedömning av situationen kring hundutställningsaktiviteterna är emellertid att intresset för utställningar verkar vara mindre än för jaktprov — eller är det bara så att utställningsintresset är lågmäldare?

Lokalklubbmedlemmar, som har intresse av att arbeta med utställningar och kanske även

funderar på att starta egen hund i Ö-vik, bör snarast ta kontakt med Folke Söderberg, Remmarn, 890 50 Björna, telefon 0662/40031. Folke är den av styrelsemedlemmarna, som är bäst insatt i frågor kring hundutställningar.

Väl mött i och kring utställningsringarna i vinter.

Kennel Urbergets vandringspris

För att stimulera intresset för jaktprov hos medlemmarna i nya lokalklubben SFN-Västernorrland/Jämtland har ett nytt vandringspris satts upp. Priset är skänkt av kennel Urberget (Petrus Johansson, Långviksmon).

○ Endast medlemmar i lokalklubben Västernorrland-Jämtland kan tävla om priset.

○ Hundens två bästa prov under säsongen räknas.

○ Proven får avläggas i något av de nordiska länderna.

○ Om två hundar hamnar på samma poäng vinner hunden med högsta sammanlagda jaktprovspoängen. Även här räknas de två bästa proven. Skulle det fortfarande inte gå att skilja hundarna åt vinner den yngre hunden.

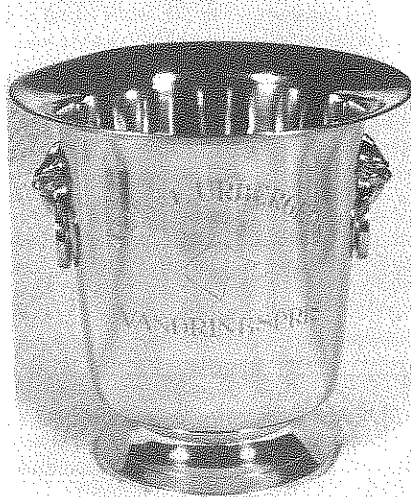
○ Hundägaren bekostar ingravering av hundens namn och registreringsnummer, sitt eget namn samt året.

○ Den som erövrat priset får behålla det ett år.

○ Priset utdelas i samband med årsmötet.

○ Vandringspriset tillfaller för alltid den som med minst två hundar erövrat priset tre gånger.

○ Om priset tävlas för första gången under 1979 års jaktprov.

○ Poängsystem

Fågelprov

1 ekl = 25 poäng
2 ekl = 15 poäng
3 ekl = 10 poäng

Älgprov

1 ökl = 25 poäng
2 ökl = 15 poäng
3 ökl = 10 poäng

1 ökl = 8 poäng
2 ökl = 5 poäng
3 ökl = 3 poäng

Hundutställning

för finsk spets och norrbottenspets i Överkalix lördagen den 15 mars 1980.

Utställningsplats: Lågstadieskolan, Överkalix.

Domare: Stig Brännvall.

Veterinärbesiktning klockan 09.00 och bedömningar klockan 09.30.

Anmälan till: Bror Nilsson, tel. 0926-50012 eller Bror Jönsson tel. 0926-10865.

Anmälningsavgift: 65:— kr/alla klasser. Avgiften insättes på postgiro 488089-4.

Anmälningar mottas senast den 10 mars.

SFN/Övre Norrbotten

Mellansverige

av ARNE AHS

SFN Mellansverige kan blicka tillbaka på en höst fylld av verksamhet, med fyra elitprov och Skallkungtävling. Den förhållandevis goda fågeltillgången har gjort att samtliga prov kunnat genomföras under rättvisa förhållanden. Glädjande är också att inga hundar behövt avvisas på grund av domarbrist. En del medlemmar har som vanligt lagt ner själ, tid och pengar på att proven skulle kunna genomföras utan mankemang. Vad vore SFN Mellansverige utan sådana eldsjälar som Staffan, Hans-Erik och Nisse för att nu nämna några.

De nya provplatserna, Malung och Garpkölen, visade sig vara goda sådana med bra fågeltillgång. Möjligtvis var tidpunkten på grund av värmen inte helt gynnsam för provens genomförande. Alla hundar var väl heller inte fulltränade. Dock fick man en föraning om att jaktlyckan senare skulle kunna bli god. Detta har också besannats. Det är därför med förvåning och oro som man ser hur riksorganet för Sveriges jägare, Svensk Jakt, släpper fram folk som på fullt allvar menar att i Värmland m fl provinser finns ingen fågel. Man kan misstänka att personerna i fråga inte varit många steg vid sidan av landsvägen. Alla medlemmar som sätter jakten i högsätet och som har förmåga att svinga en penna ombedes härmed att bemöta dylika skrivelser, som om de får stå oemotsagda leder till ytterligare inskränkningar i en redan kringskuren jaktform.

Om kommande verksamhet kan nämnas att lokalklubben står som arrangör av riksutställning och riksmöte i Falun 22-23 mars. Grand Hotell och Lugnet blir tummelplats för dessa båda begivenheter. Vårt eget årsmöte måste tyvärr på grund av de långa avstånd som många medlemmar har, av praktiska skäl hållas samma dag. Det är styrelsens förhoppning att många skall ställa upp i Falun och dra sitt strå till stacken, dvs hjälpa till vid utställningen. Elis Pitkänen är kallad som domare.

Någon teorikurs för jaktprovsdomare kan av förstäliga skäl inte få plats på tidsschemat i Falun, utan är planerad till augusti i samband med Rättviksutställningen.

Till sist: Ett av de mest angelägna ärendena vid årsmötet blir att välja ny kassör, då Marianne aviserat sin avgång. Hans-Erik Lundberg, som är sammankallande i valberedningen, skulle säkert uppskatta att i julklapp få en ny kassör. Alltså, känner Du någon är lämpad och villig så ge Hans-Erik ett tips.

God Jul och Gott Nytt År tillönskas alla SFN-are.

Sydsverige

av ANN-BRITT AXELSSON

Som troligtvis de flesta av Er såg i förra numret av Ståndskall, har Stellan Ståhling, beslutat att hoppa av som sekreterare i lokalklubben. En syssla som man måste säga att han verkligen skött till belåtenhet. Då jag sitter och tittar på de gamla insändare han skrivit, undrar jag om han inte borde ta och sadla om och bli journalist istället.

Hur som helst, vad gäller den gångna höstens prov på fågel, blir jag väldigt besviken på klubbens medlemmar. Både på finnspetsägarna och norrbottenspetsägarna. Varför ställer Ni inte upp på de prov som klubben arrangerar? Enda slutsatsen jag kan göra är att Ni antingen har enbart "älghundar" (och då vi inte längre får ha proven själva, hoppas jag att proven sker via älghundklubben) eller också bara en samling sällskapshundar. Inget ont i något av dem. Men ta nu och ge Er själva ett nytt nyårslofte. Försök att vara lite mera aktiva inom klubben, både när det gäller kontakt och jaktprov. Jag antar att Ni har intresse av vad som görs inom Er egen lokalklubb. Men på det här sättet, kommer Ni själva att stjälpa Er över bord. Bättring önskas!! Börja med att anmäla Era hundar till utställningen i Skillingaryd, samt kom till årsmötet. Det är ju i alla fall för Er, vi i styrelsen försöker arbeta. Nu räknar jag med mangrann uppslutning till årsmötet. Tag gärna med familjen och visa att Ni har något intresse för Era hundar och den klubb som ska tillvarata Ert intresse. Gör Er

röst hörd och tala om hur Ni vill ha det. Vi vet inte, inom styrelsen, vad Ni vill, utan att få höra det först. Såja, nog med skäll nu. För övrigt har klubben i höst utökats med en fågel-provsdomare. Nämligen Swen-Åke Axelsson, Björbo.

Vad gäller Skallkungtävlingen hade klubben en representant i S-18856/74 Rönbackens Topi SF & S Uch, ägare Bengt Bergmark, Falköping, som belade en nionde plats. Vi tackar honom för att han ställde upp och önskar bättre lycka nästa gång. En riktigt god jul och ett gott nytt år önskar vi i styrelsen Er alla.

Arsmöte

SFN Västerbotten
håller årsmöte
Lördagen den 16 februari,
klockan 14.00.
Lokal: Vattentornet, Lycksele.
Alla medlemmar hälsas
välkomna!

Styrelsen

Arsmöte

SFN/Övre Norrbotten kallar till årsmöte lördagen den 15 mars 1980 klockan 13.00 i Överkalix.

Lokal: Lågstadieskolan.

Ärenden: Sedvanliga årsmötesförhandlingar.

Styrelsen

Finska Vinterdagarna 1980

Ärade svenska vänner! Vi uppskattar högt ert arbete och de förträffliga resultat ni uppnått med finska spetsrasen. Vi önskar er alla hjärtligt välkomna till våra Vinterdagar, årsmöte och utställning, i Jyväskylä den 1-2 mars 1980.

Årsmötet hålls lördagen den 1 mars och utställningen söndagen den 2 mars.

Veterinärbesiktning klockan 08.00.

Bedömningarna börjar klockan 09.00.

Anmälningsavgiften 50:— fmk/hund bör inbetalas på Keski-Suomen Säästöpankki, Hannikaisenkatu 11-13, 40100 Jyväskylä 10, konto nr 455223-41882 före den 17 februari. Anteckna på betalningskvittot hundens ras och namn och märk med "Taispäävät".

Anmälningstiden utgår den 17 februari.

Anmälningarna skickas till Laila Arjotie, Tammiperä 3.A.6, 40420 Jyskä, tel. 941-261430.

Rum kan reserveras före den 17 februari på hotell Jyväskylä-Hovi, tel. 941-213322. Avtalat pris för natten mellan 1-2 mars är 121:— fmk/person i två-tre personers rum. Pristillägg för enkelrum är 30:— fmk. I priset ingår ett mål, lördagen den 1 mars, i samband med årsmötet i restaurang Ukko-Metso samt frukost söndagen den 2 mars i restaurangen.

VÄLKOMMEN TILL JYVÄSKYLÄ!

Vinterdagarnas organisationskommitté

Kan våra jakthundar förbättras? 3

Framgångsrika avelsprojekt

av STAFFAN FORSSLUND

Mycket av det som publiceras om genetik och hunduppfödning är svårt att överföra till praktisk tillämpning. Till stor del har detta sin orsak i att vetenskapsmännen har en viss ekonomisk press på sig i sina undersökningar, och det är då lätt att ägna sig åt sådana egenskaper som är mycket lätta att mäta, t ex färger, medfödda defekter etc. Det skulle vara väldigt lätt att fylla ett par nummer av "Ståndskall" med färggenetik för norrbottenspets. Vill man studera hur man föder upp hundar, där nästa samliga blir användbara djur inom ett visst specialiserat användningsområde, minskar emellertid våra möjligheter snabbt.

Det finns trots allt tre stora projekt, där man kopplat in all tänkbar expertis — genetiker, beteendeforskare, dressörer — för att nå ett så snabbt resultat som möjligt.

Dessa tre projekt är följande:

- Blind Inc. i San Rafael, ledarhundar — schäfer, retriever.
- Dr Kellys Boveagh-linje, vallhundar — border collie.
- Fortunate Field, tjänstehundar — schäfer.

Dessa tre projekt liknade varandra på många sätt. Hundarna skulle användas i arbete och framgång i detta arbete var den enda bedömningsgrunden, när det gällde att bedöma avelsresultatet. I fallet med Dr Kellys uppfödning av bordercollie i Australien, fordrades en enda sak av hundarna — fårvallning. Den enda exteriöra hänsynen som togs var hårlagets längd, vid val av avelsdjur. I Fortunates Fields fall testades varje hund för olika ändamål och tränades sedan för den uppgift som den i testen visade sig mest lämpad för. Det togs även en hel del hänsyn till hundarnas exteriör och därför gick utvecklingen långsammast i detta fall. Blind Inc.'s uppgift var att få fram blindledarhundar. De enda exteriöra hänsyn som gjordes var korrekta höftleder och att hundarna inte fick överstiga en viss mankhöjd. Eftersom a och b ligger närmast i tiden och till en del bygger på exempel c och vidareutvecklar det senare, så begränsar vi oss till att titta närmare på de förstnämnda kennlarna.

Ur genetikernas synvinkel är det alltid värdefullt med så snabba resultat som möjligt och att mätningarna utföres så tidigt som möjligt. Detta gör att man snabbt får en uppfattning om avelsdjurens kapacitet och den tidiga mätningen minskar miljöpåverkan och höjer därigenom arvbarheten.

Valptester

Exempel med vallhundarna och ledarhundarna skiljer sig på så vis, att vi vet att vallningsbenägenheterna ("showing eye", vaktinstinkt, kontrollering etc) är starkt arvsbundna, men att det inte finns någon eller några specifika "blindledarhundegenskaper". Vad gäller Blind Inc. löste man detta problem enligt följande. Man testade samliga valpar vid en viss ålder, enligt Prof. Scotts utarbetade system. Resultaten i dessa valptests följdes sedan upp med praktisk dressyr och ganska snart stod det klart att de valpar, som klarade sig bäst, hade höga värden för "apporteringsbenägenhet" och "showing eye". Därför följde man upp i vilka avelskombinationer det föddes flest valpar med godkända testresultat. Det visade sig att en viss hanhund hade bättre nedärvning än övriga avelsdjur i detta hänseende. Nu vidtog en intensiv linjeavel på denna hund, samtidigt som valptestmetoden förfinades och började att ge allt säkrare utslag för det praktiska slutresultatet. År 1946 var endast 9 % av

avelsresultatet användbart. 1958 hade den siffran stigit till 90 % och flera 100%-iga kullar hade fötts.

I fall b så visste man tidigare att en hel del av fårhundens olika beteenden nedärves. Denna nedärvning är inte enkel alternativ, utan består, som för de flesta andra specialegenskaper, av ett komplicerat kvantitativt genmönster som genom månghundraårigt urval är ganska konstant — i mycket vid bemärkelse — inom en ras. Dr Kellys recept liknade Blind Inc's. Han testade valparna mot får vid 12 veckors ålder och de valpar, som visade upp "showing eye" mot får, fick gå vidare till dressyr. Denna test blev till slut så pass säker att de valpar som helt spontant visade upp de mesta av den färdiga vallhundens egenskaper kunde användas som avelsdjur.

Linjeavel

Aven Dr Kelly praktiserade linjeavel på de hundar vars valpar uppvisade de bästa testresultaten. På så vis skapades den s k "Boveagh-linjen". Kelly konstaterade att vid en starkare inavel än 0,25, började negativa effekter göra sig gällande. Om man däremot höll inavelskoefficienten runt 0,20 så märktes inga negativa effekter av linjeaveln. Man tog hänsyn till detta vid den framåtsyftande planeringen. Vidare kontrollerade man extra noga de valpar som fötts när man tagit in blod utifrån (bloduppfriskning), så att inga uppnådda resultat förlorades. Märkte man att dessa valpar avvek på minsta sätt i testerna jämfört med tidigare uppnådda valptestresultat slog man ut dessa avelsdjur ögonblickligen. Inte de minsta risker togs för att kenneln skulle tappa den uppnådda nivån.

Vid båda dessa kennlar gjorde man inga utavelsparningar efter det att avelsplaneringen börjat ge positiva resultat. I de blodsuppfriskningar som gjordes användes hundar med mindre släktskap med blodslinjen än de kombinationer som normalt användes.

Burns och Fraser sammanfattar att de uppnådda framgångarna grundade sig på följande faktorer:

- Mycket noggrann uppföljning (genetiker — beteendeforskare — dressörer).
- Objektiv och kritisk analys och värdering av egenskaperna hos varje hund.
- Strång gallring bland avelsdjuren på grundval av deras prestationer, anor och avkommans prestationer.
- Stark linjeval på hundar som **bevisligen** var utmärkta avelsdjur.

"Dessa faktorer har utgjort grunden till framgång i samtliga fall. Det finns ingenting i dessa metoder som är oklart eller utom räckhåll för någon intelligent hunduppfödare".

De anser vidare att genetikerna har påverkat resultatet i huvudsak på två sätt:

- Valptesterna (8-12 veckors ålder), som grund att minimera miljöpåverkan och att få snabba avkommeresultat (hundlivet är kort) och minska kostnaderna för dressörerna (valpköparna).
- Val av avelsmetoder och beräkning av inavelskoefficienter.

Jaktprov i utlandet

Torneå 1/9

Röjbackens Ricka, äg Toivo Ruotsalainen,
Kiruna 70 poäng — 1 ekl.
Röjbackens Saku, äg Toivo Ruotsalainen,
Kiruna 69 poäng — 2 ekl.

Ylivieska 27/10

Röjbackens Saku, äg Toivo Ruotsalainen,
Kiruna 77 poäng — 1 ekl.

Ylivieska 23/9

Röjbackens Saku, äg Toivo Ruotsalainen,
Kiruna 80 poäng — 1 ekl.

Kälvie 16/9

Röjbackens Saku, äg Toivo Ruotsalainen,
Kiruna 95 poäng — 1 ekl.

KLUBBNYTT

Riksråsmöte och riksutställning 1980

SFN:s årsmöte 1980 blir den 22 mars i Falun och Riksutställningen den 23 mars. Ellis Pitkänen dömer.

Syrelsen har bestämt, att arrangerande lokalklubb fortsättningsvis får behålla nettot från Riksutställningen. Om riksklubben kommer i ekonomiska svårigheter, kan den erhålla medel direkt från lokalklubbarna.

SFN:s ekonomi

För första gången har SFN hyfsad ekonomi. Det finns några tusenlappar på kistbotten. Höjningen av medlemsavgiften och en kassör med hårda nypor kan vi tacka för det.

SFN:s medlemsutveckling

Medlemstalet ligger just nu något under 1978 års siffror. Lokalklubbarna visar en viss förändring. Medlemsantalet har en viss benägenhet att följa skogshönsens fluktuationer. Tecken tyder även på en viss generationsväxling.

Styrelsen har beslutat att de gamla tjäderknivarna på nytt skall komma till heders. Egon Grubbström har åtagit sig att skaffa fram nya. Sålunda, värva 10 medlemmar och en kniv blir din. Knivutdelningen sköttes dåligt på senare tid. Den som vet med sig, att hon eller han har en kniv att fordra, skriv en rad.

Jaktprovsdomarutbildningen

Nya domare kläcks fram på löpande band:

Följande har auktoriserats till jaktprovsdomare för fågelprov med skällande fågelhund:

Sven-Åke Axelsson, Björbo, SFN/S, Anders Grip, Garpenberg, SFN/M, Bertil Holmström, Lycksele, SFN/AC, Mats Johansson, Ockelbo, SFN/M, Ulf Kapla, Stöllet, SFN/M, Bernt Karlsson, Skellefteå, SFN/AC, Jan Marklund, Skellefteå, SFN/AC, Björn Lundberg, Bollnäs, SFN/M, Gunnar Thunnander, Djura, SFN/M, Olle Matthiasson, Stöllet, SFN/M, Enar Aspholm, Svenstavik, SFN/VJ, Egon Lundgren, Bredbyn, SFN/VJ, Bo Göran Brännlund, Långsele, SFN/VJ, Birger Sandström, Åbosjön, SFN/VJ, Håkan Scherdin, Mellansel, SFN/VJ, Boris Sandström, Bredbyn, SFN/VJ, Ernst Andersson, Sollefteå, SFN/VJ, Per-Göran Johansson, Ånge, SFN/VJ, Göran Jönsson, Sollefteå, SFN/VJ, Harry Forsell, Umeå, SFN/AC, Arne Korva, Haparanda, SFN/ÖN, Sven Erik Saviniemi, Haparanda, SFN/ÖN, Nils Öhman, Haparanda, SFN/ÖN.

Enar Aspholm, Svenstavik och Birger Sandström, Åbosjön har auktoriserats som provledare.

Styrelsen beslöt också vid sammanträdet den 6.10.1979 i Syslebäck om nya regler för auktorisation av domare.

SFN:s styrelse eller styrelsens arbetsutskott auktoriserar till jaktprovsdomare medlem

- som har erfarenhet av jakt med skällande fågelhund
- som har genomgått lokalklubbens teorikurs
- som har fullgjort två godkända elev- och en godkänd aspiranttjänstgöring, där de flesta bedömningsmoment förekommit,
- som ingen styrelseledamot inger veto emot.

Nya regler för Skallkuntävlingen-SM?

Årsmötet 1979 uppdrog åt styrelsen att komma med förslag till årsmötet 1980 med nya regler för Skallkuntävlingen. Anledningen var bland annat att lokalklubbssantalet ökat och

kunde ytterligare väntas öka och antalet startade hundar kunde bli för stort med nuvarande regler med två hundar från varje lokalklubb.

Styrelsen har ännu icke enat sig om någon modell. I diskussionen har följande förslag ventilerats:

1. Landet indelas i tre regioner (Norrbotten ÖN och NN 183 medlemmar, Västerbotten 160 medlemmar, övriga landet 224 medlemmar). De tre bästa hundarna vid ordinarie prov går till SM från varje region. (10 hundar).
2. Regionsindelning enligt ovan med regionsfinaler, där de tre bästa går till SM (10 hundar).
3. Ingen förändring (13 hundar).
4. Sydsvenska får en plats övriga två (12 hundar).
5. Alla lokalklubbar erhåller en plats. Övriga platser fördelas enligt de regler, som nu gäller för vakansplats oberoende av lokalklubbstillhörighet (de högsta poängen i landet) (6-13 hundar).
6. 10 hundar kvalificeras enligt de regler, som nu gäller för vakansplats oberoende av lokalklubbstillhörighet (de 10 högsta poängen i landet) (11 hundar).

Majoriteten på årsmötet den 22 mars i Falun bestämmer. Lokalklubbarna bör i god tid hålla årsmöten och bestämma sig för en av dessa linjer eller någon annan, som då bör tillkännas i form av en motion.

Nya stadgar

Staffan Forslund har utarbetat förslag till nya stadgar. Förslaget finnes hos varje lokalklubb. Nyheterna är bland annat att man utser delegater till riksårsmötet efter klubbens medlemsantal. Delegaterna har rösträtten. Ordföranden föreslås väljas för varje år direkt på årsmötet. Andra saker, som bör uppmärksammas, är klubbens målsättning m m.

Guldnålen 1980

Styrelsen skall utse guldnålsvinnare 1980. Kom med skriftliga förslag med motivering. Guldnålen, som utdelas sedan 1969, har gått till: Juho Perttola, Rune Samuelsson, Uno Lindstedt, Staffan Forslund, Stig Onnerfeldt, Gustaf Rova, Åke Andersson, Tore Strandgård, Bernt Karlsson, K-G Ekroos, Egon Grubbström, Gert Laestander och Kjell Hedman. Är det dags för en kvinna?

Jaktprov 1980

Ansökan om jaktprov skall inges till riksstyrelsen senast den 1.2.1980. Västerbotten — vem annars — har redan inkommit med ansökan för Burträsk augusti 23-24, Ajaureforsen september 20-21, Lycksele september 27-28 och Storuman oktober 25-26. Burträsk-provet söks som internationellt prov.

GOD JUL OCH GOTT NYTT ÅR!

BJÖRN LUNDBERG
ordförande

Vinginsamlingen:

Bästa föryngringen vid kusten och i norr

På grund av Birger Hörnfeldts militärtjänstgöring blev resultatet av fjolårets vinginsamling försenat och kan först nu publiceras i Ståndskall. Materialet är väldigt omfattande och har av utrymmesskäl bantats ner till en kort sammanfattning för varje län, jämte två figurer.

Bästa fågelföryngringen skedde vid norr- och västerbottenskusten samt i området längst i norr. I Norrbotten uppvisade samtliga skogshönsarter god föryngring. Bedömningar grundar sig på närmare 1800 insända fågelvingar, 409 från tjäder, 276 från orre, 306 från järpe och 783 från dalripa. Sammanlagt bidrog cirka 300 jägare med vingar.

Könsfördelning

Könsfördelningen, uttryckt som % tuppar av totala antalet fåglar, har beräknats för tjäder och orre. Det insända materialet från Jämtlands och Västernorrlands län är inte så omfattande och bör därför tolkas försiktigt. Det är ändå uppenbart att fler tuppar än honor skjutits. Denna bild överensstämmer med de genomsnittssiffror som finska viltforskare redovisat.

För orre är bilden densamma också i Västerbottens och Norrbottens län, medan det för tjäder kan märkas en högre avskjutning av honor än tuppar. Det gäller för gamla fåglar i Västerbotten och i Norrbotten även för unga fåglar.

Alderfördelning

Andelen ungfågel, uttryckt som % av totala antalet fällda fåglar har beräknats för tjäder, orre, järpe och dalripa som genomsnittsvärden för varje län.

○ Den låga andelen ungfågel i **Jämtlands län** tyder på en mycket dålig föryngring för alla arter utom dalripa, som åtminstone lokalt bör ha föryngrats någorlunda bra. Helhetsbilden ger intryck av mycket dålig föryngring även i **Västernorrlands län**.

○ Andelen ungfågel för tjäder i **Västerbottens län** var 30 % och ska jämföras med de lägsta värden, 36 % respektive 41 %, som finska viltforskarna Helminen respektive Rajala redovisat. Tjäderföryngringen var alltså mycket dålig under fjolåret och sämre än året innan.

För orrens del kan man konstatera en ungefär medelgod föryngring, då 54 % ungfågel rätt väl överensstämmer med 58 % respektive 53 % som Helminen respektive Rajala angett som medelvärde för arten.

Fortplantningsförmågan för både orre och järpe, som nu uppvisade 41 % ungfågel, förbättrades från 1977 till 1978. För järpe finns dock inte några andra föryngringssiffror i litteraturen att jämföra med.

Dalripan uppvisar ingen större skillnad i föryngringsresultat mellan de två åren. Andelen ungfågel var i fjol 45 % och tyder på en ganska dålig föryngring, då de lägsta värden som viltforskaren Myrberget uppmätt visar ungefär 43 % unga fåglar.

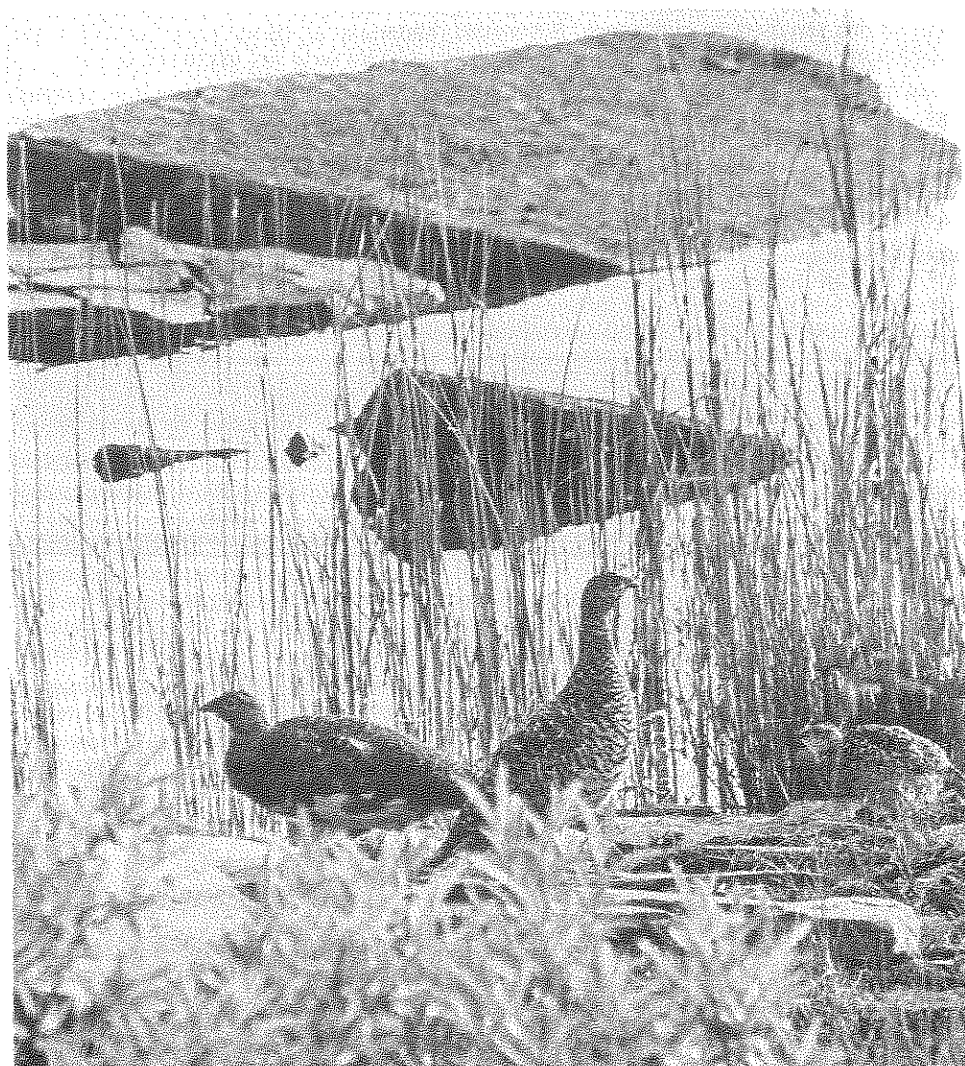
○ **Norrbottens län** uppvisade för samtliga skogshönsarter en högre andel ungfågel än övriga län: tjäder 58 %, orre 74 %, järpe 46 % och dalripa 64 %.

Helminen respektive Rajala har båda redovisat ett genomsnittsvärde på 55 % ungfågel för tjäder, vilket pekar på ett medelgott föryngringsresultat i Norrbotten.

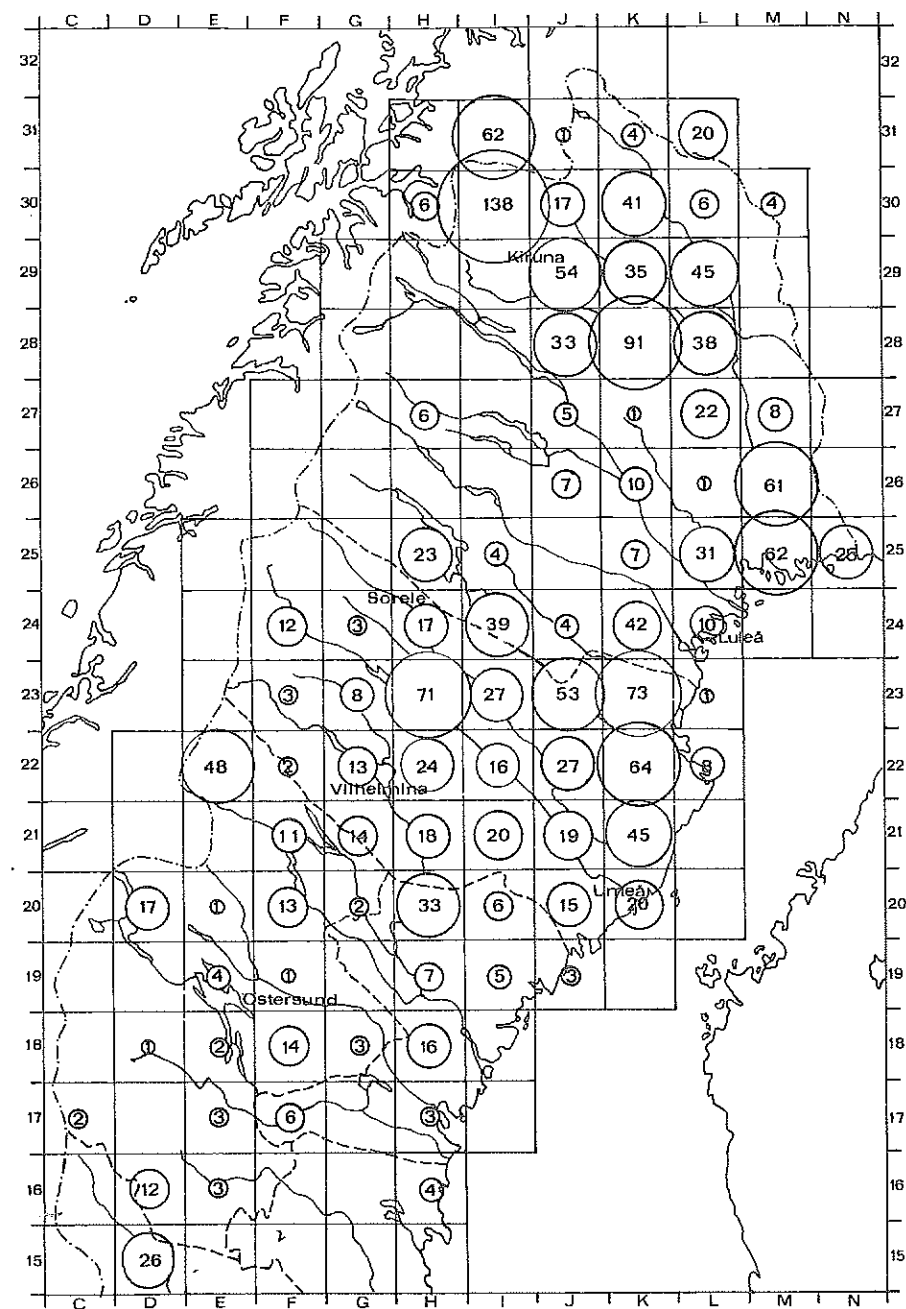
För orre har samma författare rapporterat 65 % respektive 57 % ungfågel de bästa åren. Deras siffror tyder alltså på att föryngringen i Norrbotten var mycket bra.

Dalripans fortplantningsframgång bör bedömas bra med tanke på att Myrbergets högsta respektive lägsta värde var ungefär 73 % respektive 43 % ungfågel.

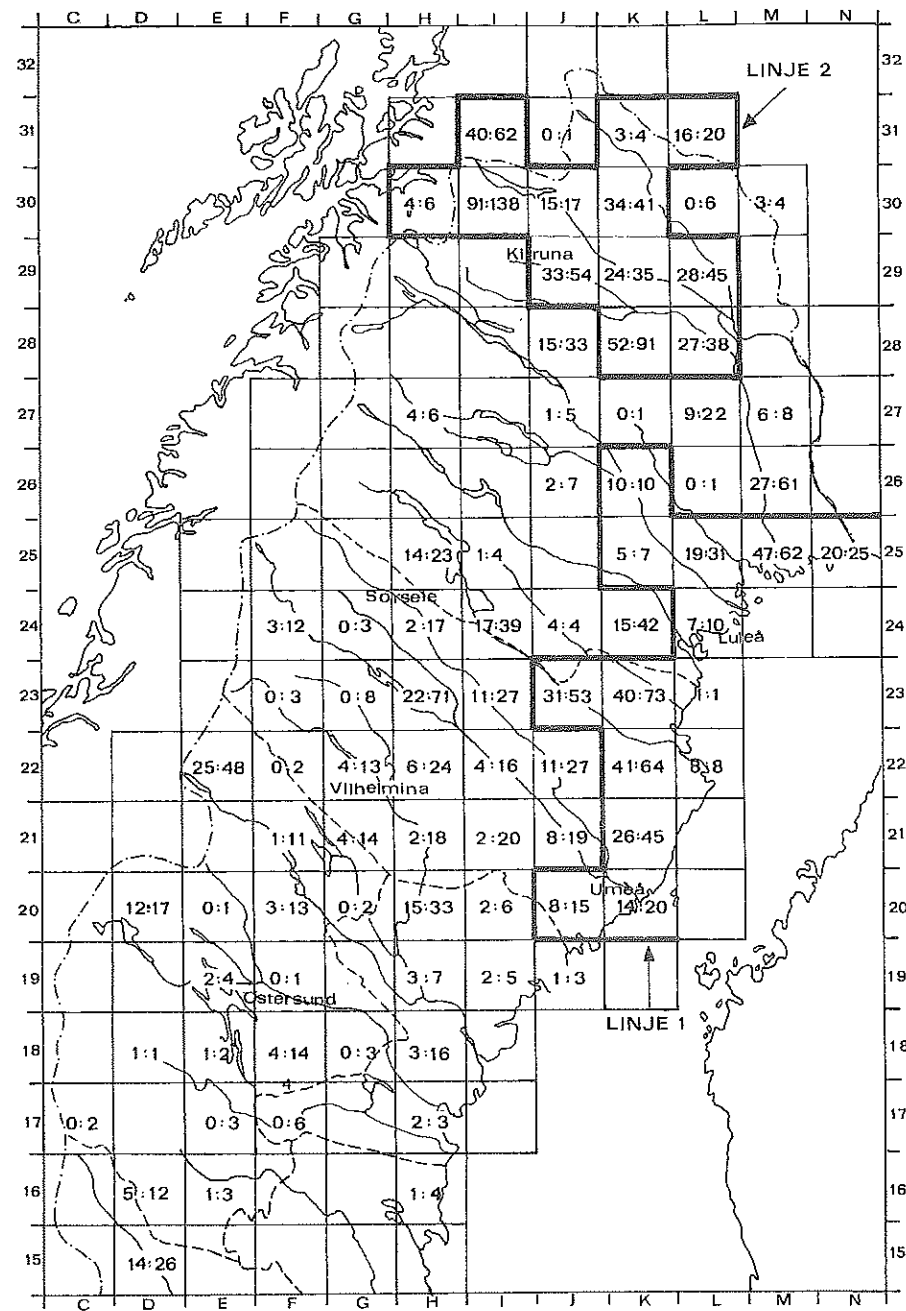
För Västerbottens del bör man kunna anta att rapportökningen mellan 1977/78 och 1978/79 i de kustnära områdena återspeglar en avsevärt bättre föryngring där under 1978. Dessutom kan antagligen den förbättrade föryngringen längs kusten och den uppenbart sämre föryngringen i inlandet förklara ökningen i orrens och järpens ungfågelandel för länet som helhet.

Rippar med kyckling.
Foto: Egon Grubbström.

FIGUR 1. ANTAL INJÄNDA SKOGSHÖNSVINGAR FÖRDELADE PÅ SKOTTPLATS (= 5x5-MILSRUTOR) I Z-, Y-, AC- OCH BD-LÄN. JAKTÅRET 1978/79.

FIGUR 2. ÅLDERSFÖRDELNING BLAND SKOGSHÖNS (ALLA ARTER SAMMANTAGET) INOM Z-, Y-, AC- OCH BD-LÄN, ENLIGT INSÄNDA VINGAR FRÅN JAKTÅRET 1978/79. ANTAL UNGFÄGLAR AV TOTALA ANTALET RAPPORTERADE FÄGLAR REDOVISAS FÖR OLIKA SKOTTPLATSER (FRÅN RUTAN 22 I RAPPORTERADES T. EX. 4 UNGA AV TOTALT 16 SKOGSHÖNS). STÖRRE SAMMANHÄNGANDE OMRÅDEN MED MER ÄN 50% UNGFÄGLAR ÅTERFINNS ÖSTER OM LINJE 1 OCH INNANFÖR LINJE 2.

Glöm inte vinginsamlingen!

Ingemar Hörnfeldt, Umeå universitet, vill gärna påminna om vinginsamlingen från skogshöns skjutna i Västerbottens, Norrbottens, Västernorrlands och Jämtlands län under jaktåret 1979-80.

Vingarna behövs för att bedöma förökningsresultatet och det är angeläget att så många som möjligt samlas in. Med förra numret av Ståndskall följde också ett antal etiketter för vinginsamlingen, men den som ev tappat bort sina etiketter kan rekvirera nya genom att ringa Birger Hörnfeldt. Telefon: se nedan!

Insamlingen och rapporteringen går till så här:

1) Jägaren sparar **vänster vinge** från de skogshöns (järpe, orre, tjäder, dalripa) som skjuts. Vänstervingen tas av vid vingknogen så att **ENDAST DE 10 YTTERSTA VINGPENNORNA** kommer med (se figuren). **Torka vingarna** (undvik förvaring i frybox)!

2) På en **självhäftande etikett (blyerts-textad)** som klistras fast på vänstervingen anger jägaren följande uppgifter:

- fågeln art (järpe, orre, tjäder eller dalripa)
 - skottdatum
 - skottplats, d v s jaktvårdsområde eller jaktmark, län och närmaste större ort, så att platsen grovt kan återfinnas på karta.
 - sitt eget namn och adress (för rapportutsändning)
- Önskvärd placering av etiketten framgår av figuren.

3) **Vingar och rapportlistor sänds in så snart som möjligt efter fågeljakten (d v s först sedan även toppjakten är över) och helst inte senare än den 15 januari 1980:** Packa vingarna torrt (papper och kartong)!

Vingarna sänds direkt till:

Birger Hörnfeldt
Ekologisk zoologi
Umeå universitet
901 87 UMEA

Nästa nummer

Nästa nummer av Ståndskall beräknas utkomma den 20 februari och får den sedvanliga utformningen av resultatkatolog för året som gått, d v s 1979.

De som önskar medverka i tidningen bör ha inkommit med sitt material intill den 20 januari.

**När
du
ska ha
nåt
med
tryck
på!**

Västerbottens Tryckeri

Ordet fritt

Sluta "gagga" på varann!

Som ny och ännu icke fraktionpåverkad medlem i SFN vill jag med dessa rader ge min syn på klubbverksamheten. Jag har tidigare som hundägare och jägare haft nöjet att tillhöra både älghund- och stövarklubben men aldrig upplevt sådan intern smutskastning medlemmar emellan som i SFN. Sannerligen inte till gagn för medlemsutvecklingen.

Som jag förstår syftet så bör SFN verka för medlemsutvecklingen i positiv anda i likhet med andra specialklubbar inom jakt- och hundsporten.

Är SFN för liten och exklusiv? Jämför ex. stövarklubben med dess drygt 7000 medlemmar där liknande hat- och rivalitetskampanjer ej kunnat märkas.

Styrelsen kan i sin verksamhetsberättelse 1978 glädjande redovisa en medlemsökning till den största i klubben 12-åriga historia. — Bra så.

Jag tillåter mig göra till tolk för oss nya medlemmar och förutsätter att samarbetet i toppskiktet förbättras på ett avgörande sätt till gagn för klubbens målsättning.

Vår gemensamma eljest utomordentligt fina klubbtidning "Ståndskall" får bara inte bli ett organ för personliga påhopp inom en ytterst exklusiv klick till förfång för oss övriga ca 600 hundvänner.

Vi är inte fler än att alla måste försöka arbeta för klubbens bästa. Med jägarhälsningar!

Strömsund i Jämtland
SIGGE ROVA

För skogsfågels framtid

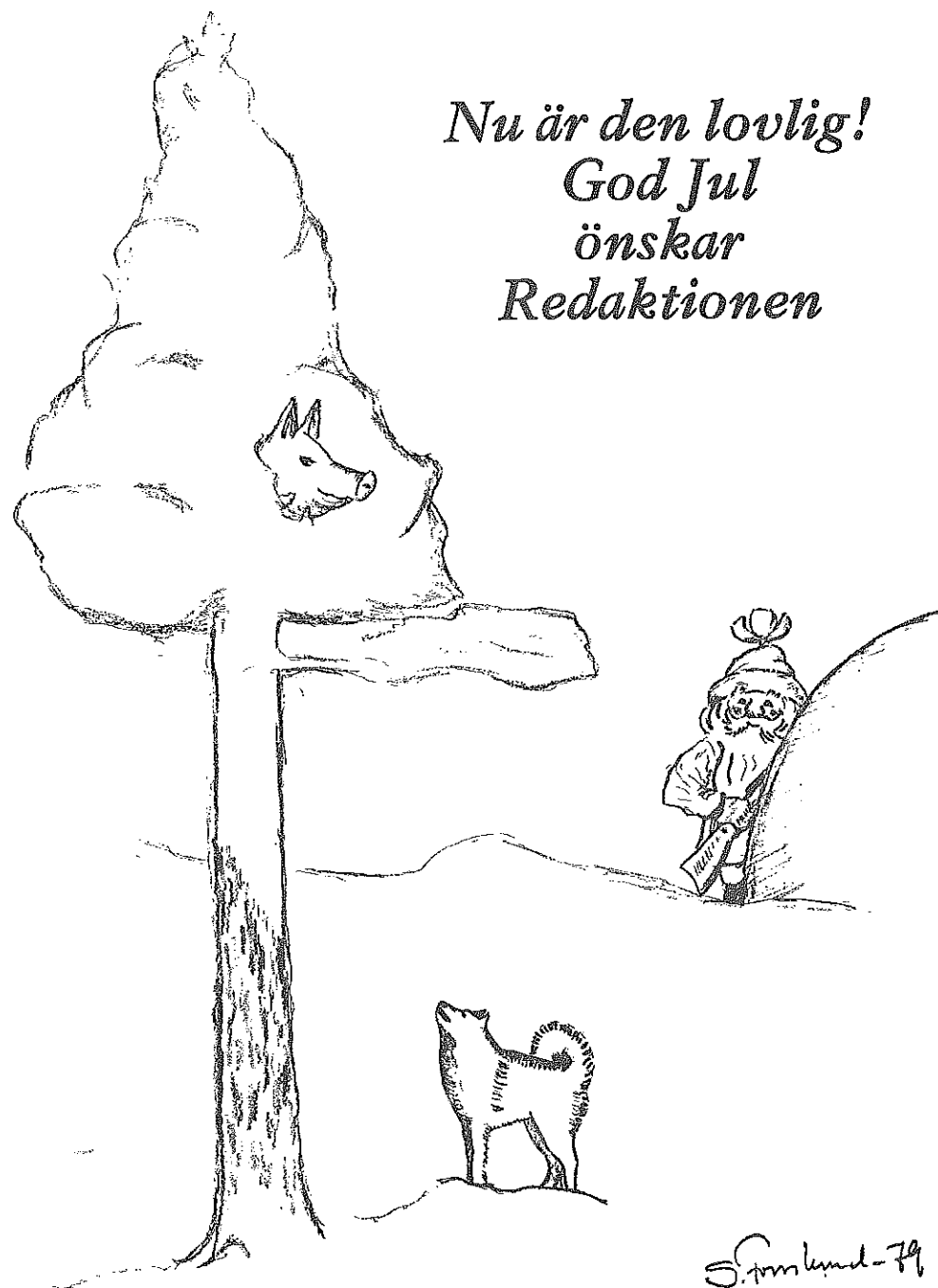
En fond för skogsfågelforskning håller på att skapas för att framförallt utröna det moderna skogsbrukets inverkan på skogsfågelstammarna. Fonden ska administreras av Svenska jägareförbundet. De forskare som har ett projekt, som godkänns av vetenskapliga kommittén och projektkommittén får medel ur fonden.

För att få pengar till fonden har en plansch och brevmärken tagits fram. Fotograferna har lämnat sina bilder gratis. De enda kostnader, som ska belasta fonden är tryckeri- och portokostnader.

Priset för planschen är 35:— kr och för en karta om 12 brevmärken 10:— kr.

Plansch och brevmärken kan beställas genom länsjaktvårdsföreningarna eller Svenska jägareförbundet centralt. Postadress: Fack 10041 Stockholm.

*Nu är den lovlig!
God Jul
önskar
Redaktionen*

Strömsund-79

Ny förmån!

Staffan Forsslunds
lovande unghund
S 24527/77
Ludde är nu
automatiskt
livförsäkrad
genom hussets
prenumeration
på
Jaktjournalen.

Prenumerera på Jaktjournalen så är Din hund försäkrad

Som prenumerant är Din jakthund försäkrad till ett belopp av 1000 kronor om den förolyckas. T.ex. blir bildödad under hardrev.

Det är dessvärre en mycket vanlig typ av olyckor.

Vi har också satsat på en bättre tidning. Det kanske Du redan har märkt. Fler, större och bättre reportage, aktivare nyhetsbevakning, hårdare tag mot jaktmotsståndare,

byråkrati och licenskrångel.

För endast 95 kr/helår får Du dessutom, jägaransvars- och jägarolycksfallsförsäkring, fri radannonsering, jakttabell, jaktreflexer varje år, bokklubb, SOS-service för försvunna hundar, regionssidor från Din del av landet, viltvårdsservice, frågespalt, gör Jaktjournalen helt enastående bland jakttidskrifter.

Vill du prenumerera, skriv till Jaktjournalen, Box 102 38, 434 01 Kungsbacka, eller ring 0300-166 40 eller 166 44 måndagar, tisdagar eller torsdagar mellan kl 9 och 14.

JÄGARE!

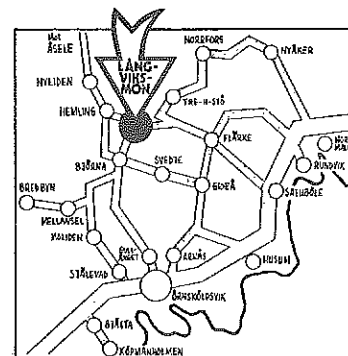

VAPEN

Vi har övertagit välkända Jerreviks Vapen.

Inrett en helt ny och annorlunda affär med en golvyta på c:a 400 kvm. Efterhand kommer vi med spännande nyheter och erbjudanden på "löpande band". Meningen är att Du skall trivas hos oss, kunna se, och till ett fördelaktigt pris köpa, den utrustning Du behöver för din hobby.

HIT SKALL DU ÅKA

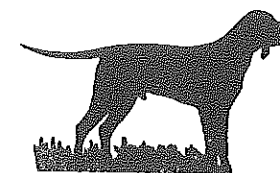

Öppettider:
Månd.-fred. 13-18.
Lördagar 9-13.

Träffpunkten för Jägare
— Hundägare — Fiskare
och Friluftsfolk.

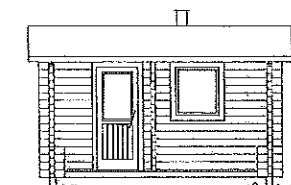

Vi kommer att specialisera oss på vapen och jaktutrustning. Vapen från enkla bruksbössor till exklusiva handgjorda drillingar och dubbelstudsare. Vapenreparationer — Ammunition — Kikarsikten — Kläder. Köper — Byter — Säljer

HUNDSHOP

Välsorterad hundshop med allt Du behöver till Din fyrbente vän. Specialnettopris om Du köper större parti hundmat.

JAKT o FRITIDSSTUGOR

I härlig finsk kärnfura. Ett 25-tal modeller finns i vår broschyr som Du får gratis.

Välj vapen och utrustning från Stegbo Fritid. Du får bra pris service och trivsel på köpet Med jägarhälsning
Petrus Johansson

Stegbo

○ FRITID ○

890 51 LANGVIKSMON
0662-303 30